

Opbrengst van milieueffingen, 2001-2017

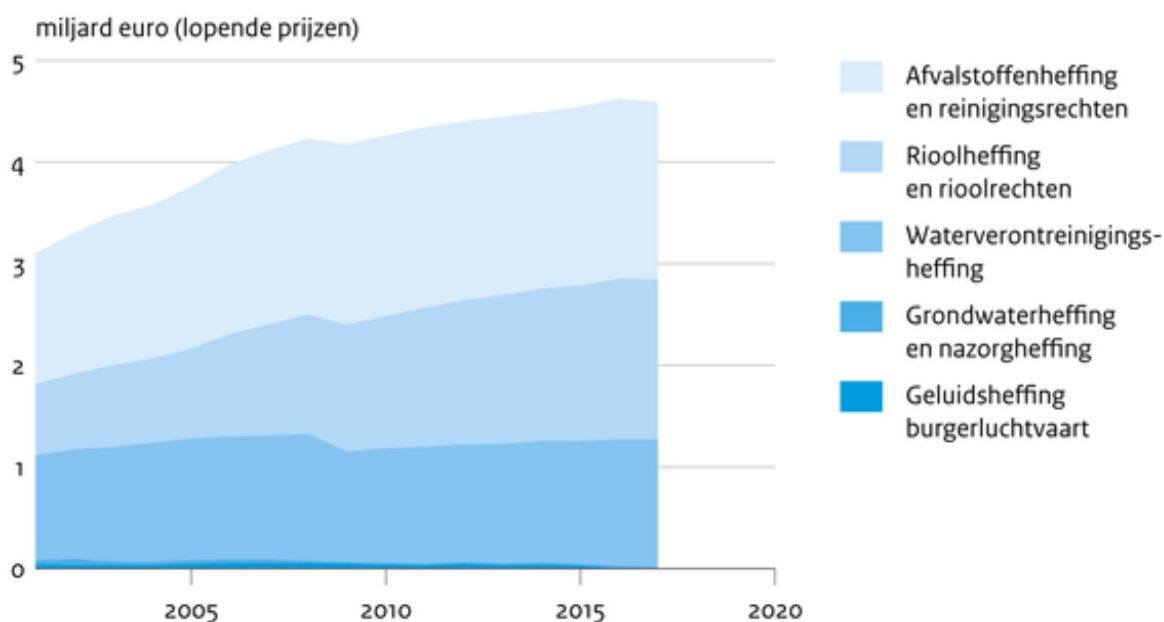
Indicator | 22 januari 2019

U bekijkt op dit moment een archiefversie van deze indicator. De actuele indicatorversie met recentere gegevens kunt u via deze [link](#) [1] bekijken.

De opbrengsten van de meeste milieubestemmingsheffingen, heffingen waarvan de opbrengsten direct ten goede komen aan het milieu, zijn sinds de eeuwwisseling flink gestegen. In 2017 brachten de milieueffingen 4,6 miljard euro op.

[figuurgroep]

Opbrengst van milieueffingen

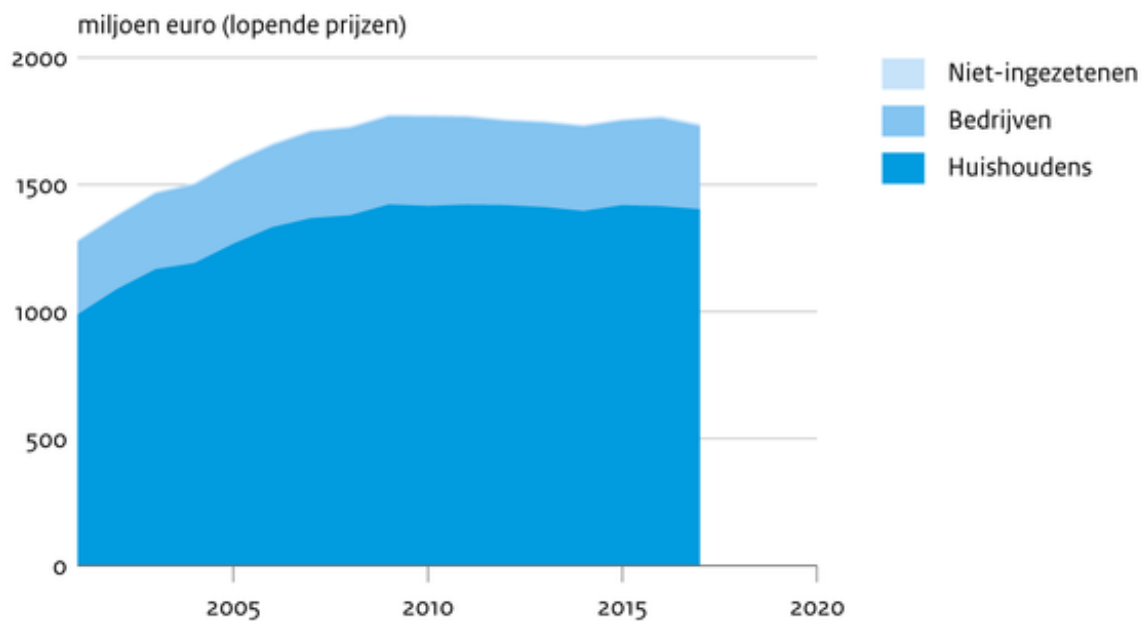

Bron: CBS

CBS/jan19
www.clo.nl/035817

- [Download figuur](#) [2]
- [Download data \(ods\)](#) [3]
- [Download data \(xlsx\)](#) [4]

Opbrengst van afvalstoffenheffing en reinigingsrechten

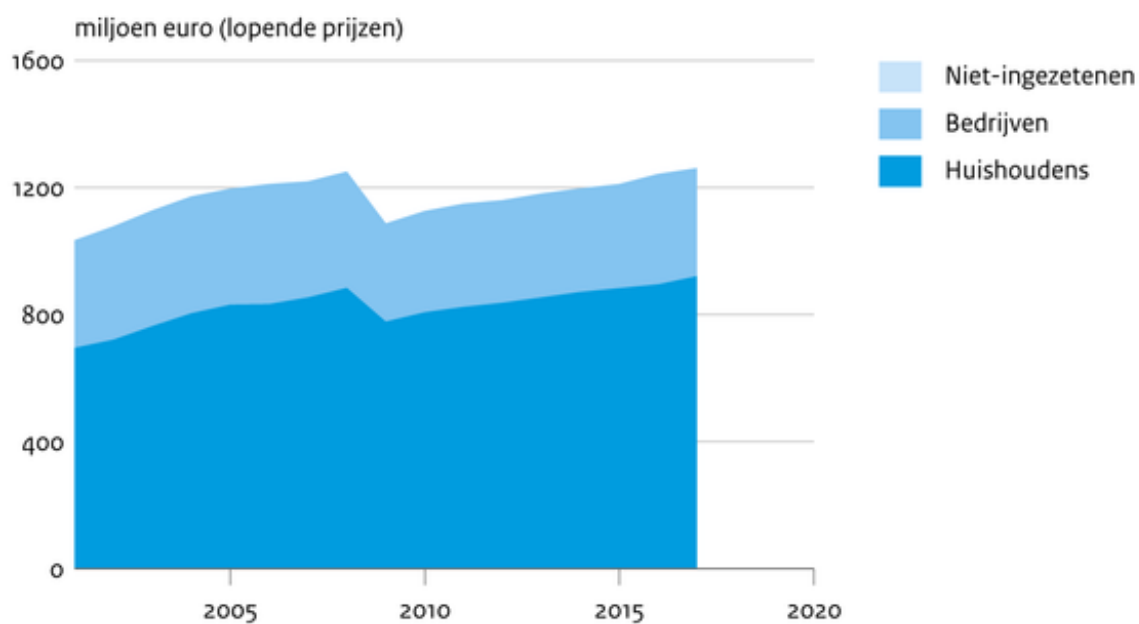

Bron: CBS

CBS/jan19
www.clo.nl/nl035817

- [Download figuur](#) [5]
- [Download data \(xlsx\)](#) [6]
- [Download data \(ods\)](#) [7]

Opbrengst van waterverontreinigingsheffing

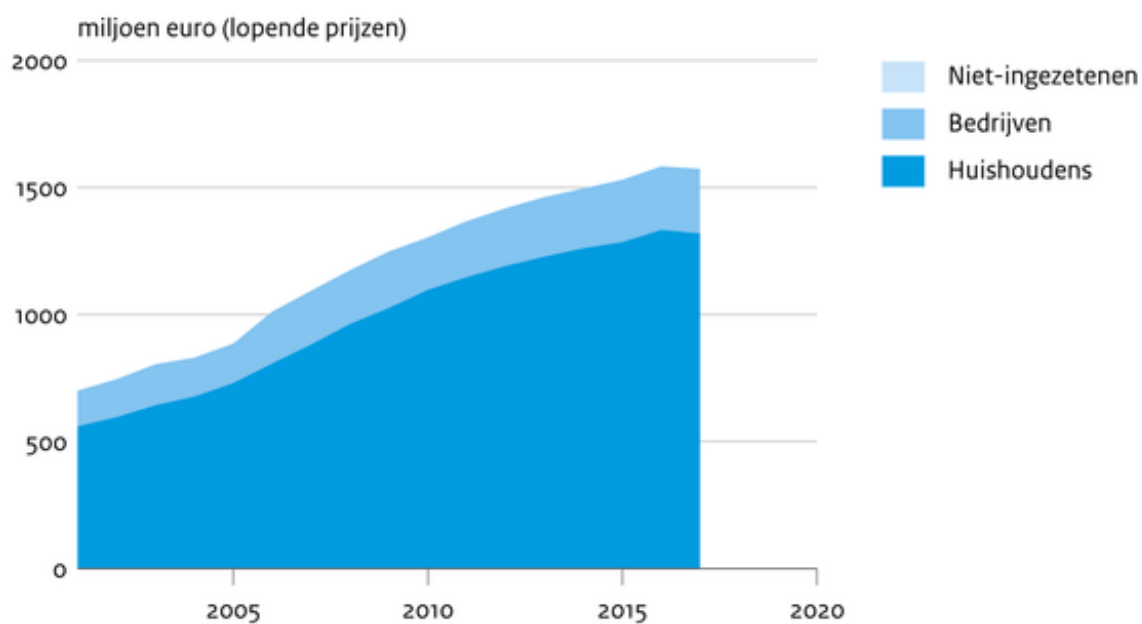

Bron: CBS

CBS/jan19
www.clo.nl/035817

- [Download figuur](#) [8]
- [Download data \(xlsx\)](#) [9]
- [Download data \(ods\)](#) [10]

Opbrengst van rioolheffing en rioolrechten

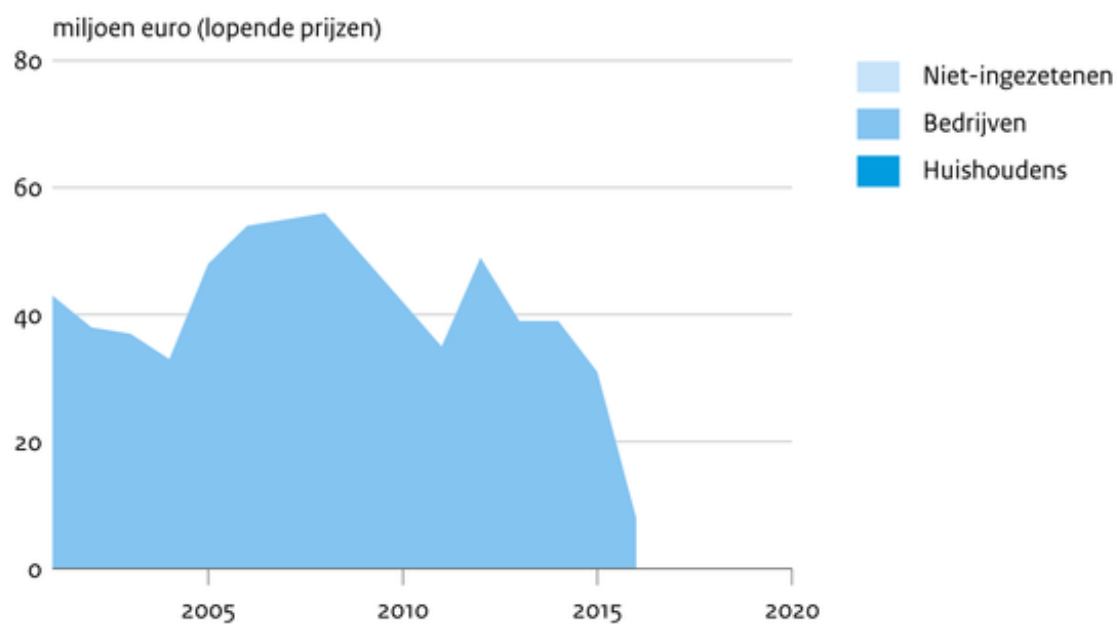

Bron: CBS

CBS/jan19
www.clo.nl/035817

- [Download figuur](#) [11]
- [Download data \(xlsx\)](#) [12]
- [Download data \(ods\)](#) [13]

Opbrengst van geluidsheffing burgerluchtvaart

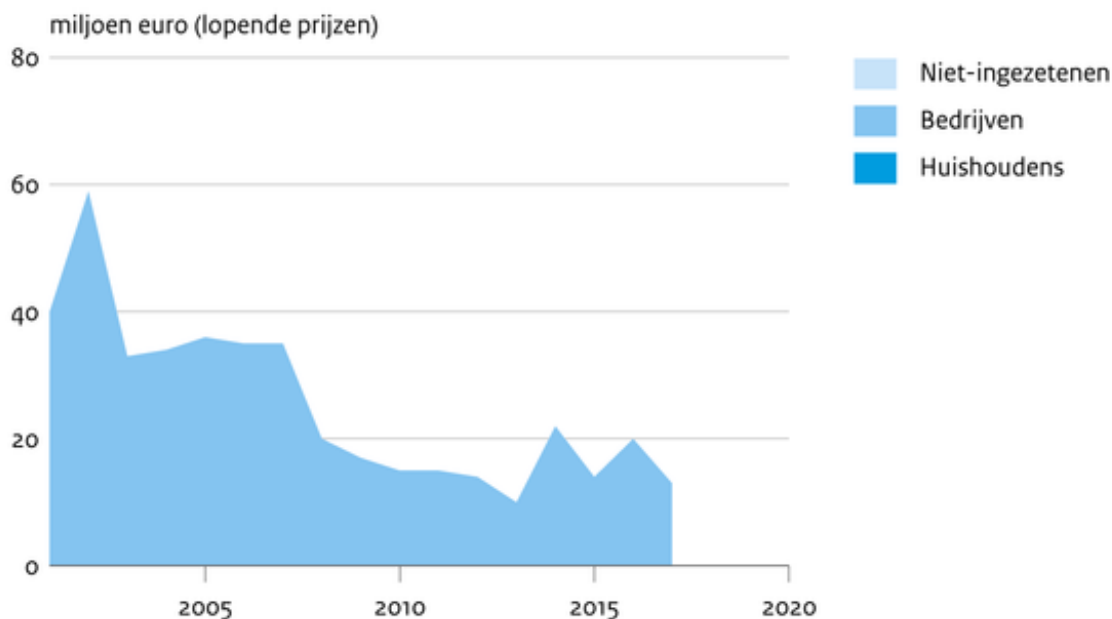

Bron: CBS

www.clo.nl/035817
CBS/jan19

- [Download figuur](#) [14]
- [Download data \(xlsx\)](#) [15]
- [Download data \(ods\)](#) [16]

Opbrengst van grondwaterheffing en nazorgheffing

Bron: CBS

 CBS/jan19
 www.clo.nl/035817

- [Download figuur](#) [17]
- [Download data \(xlsx\)](#) [18]
- [Download data \(ods\)](#) [19]

[/figuurgroep]

Milieueffingen brengen 4,6 miljard euro op

De totale opbrengst van de milieueffingen is toegenomen van 3,1 miljard euro in 2001 tot 4,6 miljard euro in 2017 (voorlopig cijfer). Dit betekent een gemiddelde groei van bijna 90 miljoen euro op jaarbasis. De groei is vooral veroorzaakt door de gestegen inkomsten uit rioolheffing en rioolrechten. De opbrengsten van afvalstoffenheffing en reinigingsrechten en van de waterverontreinigingsheffing namen ook toe, maar in mindere mate. Het merendeel van de milieubestemmingsheffingen wordt geïnd door lokale overheden. Tussen 2016 tot 2017 is de totale opbrengst van milieueffingen afgenomen met 37 miljoen. Dit is voornamelijk veroorzaakt door verminderde opbrengsten van afvalstoffenheffing en reinigingsrechten.

Afvalstoffenheffing en reinigingsrechten

De afvalstoffenheffing en reinigingsrechten leveren met een aandeel van bijna 40 procent de grootste bijdrage aan de totale opbrengst uit de milieueffingen. Vooral in de eerste jaren van de 21e eeuw zijn de opbrengsten van deze heffingen gestaag gegroeid. De afvalstoffenheffing en reinigingsrechten worden door gemeenten geheven om de kosten voor de inzameling en verwerking van vast afval te dekken.

Waterverontreinigingsheffing

De inkomsten uit de waterverontreinigingsheffing zijn ten opzichte van 2001 relatief weinig toegenomen. De opbrengsten bedroegen in 2017 1,3 miljard euro, tegen 1,0 miljard in 2001. Het overgrote deel van de waterverontreinigingsheffing wordt geïnd door de waterschappen. Daarnaast wordt een klein deel van de waterverontreinigingsheffing geïnd door het Rijk.

Rioolheffing en rioolrechten

De opbrengsten uit de rioolheffing en rioolrechten zijn tussen 2001 en 2017 meer dan verdubbeld: van 0,7 naar 1,6 miljard euro. In 2017 zijn de opbrengsten voor de eerste keer sinds 2001 afgenomen. Aanvankelijk betaalden gebruikers rioolrecht voor het gebruik dat ze maakten van de riolering. Dit is later omgezet in een rioolheffing, waaruit ook kosten van verwerking van regenwater op openbaar terrein of het oplossen van grondwaterproblemen gedekt worden.

Lopende prijzen

Alle bedragen in deze indicator zijn uitgedrukt in lopende prijzen. Dit zijn de bedragen die in de betreffende jaren daadwerkelijk zijn betaald. Voor meer informatie hierover lees de technische toelichting.

Referenties

- CBS (2016). [Nederlandse economie steeds groener](#) [20] CBS, Den Haag / Heerlen.
- CBS (2017). [Milieubelastingen brengen ruim 25 miljard euro op](#) [21], CBS, Den Haag / Heerlen.
- CBS (2018). [StatLine: Milieubelastingen en milieuheffingen: nationale rekeningen](#) [22] (cijfers in lopende prijzen). CBS, Den Haag / Heerlen.

Relevante informatie

- Meer informatie over milieuheffingen is te vinden in de databank [StatLine](#) [23] van het CBS.

Technische toelichting

Naam van het gegeven

Opbrengst van milieuheffingen

Omschrijving

Ontwikkeling van de opbrengst van de verschillende milieuheffingen. Uitsplitsing van de opbrengst van deze heffingen naar betalingsplichtige (huishoudens, bedrijven en niet-ingezetenen van Nederland). De cijfers over de afvalstoffenheffing en reinigingsrechten, en de rioolheffing en

rioolrechten zijn bruto. Dat wil zeggen vóór aftrek van de zogenaamde Zalmsnip en kwijtscheldingsregelingen.

Verantwoordelijk instituut

Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS)

Berekeningswijze

Het nieuwsbericht [Milieubelastingen brengen ruim 25 miljard euro op](#) [21] (CBS, 2017) geeft een korte beschrijving van de uitkomsten. De toelichting bij de [StatLine tabel](#) [22] (CBS, 2018) bevat links naar de methodebeschrijving. In 2014 en 2015 heeft er een revisie plaatsgevonden van de uitkomsten uit de nationale rekeningen. Hiermee zijn ook de gegevens over milieueffingen gereviseerd. Er zijn gereviseerde gegevens beschikbaar vanaf 1995. De cijfers tot en met 2016 zijn definitief. De cijfers voor 2016 en 2017 zijn voorlopig.

Basistabel

[StatLine: Milieubelastingen en milieueffingen: nationale rekeningen](#) [22] (CBS, 2018).

Geografisch verdeling

Nederland

Andere variabelen

Binnen het systeem van de Nationale rekeningen van het CBS worden de milieueffingen toegedeeld aan verschillende bedrijfscategorieën, huishoudens en niet-ingezetenen van Nederland.

Verschijningsfrequentie

Jaarlijks

Achtergrondliteratuur

[Nederlandse economie steeds groener](#) [20] (CBS, 2016)

[Milieubelastingen brengen ruim 25 miljard euro op](#) [21] (CBS, 2017)

Opmerking

Bedragen in lopende prijzen: CBS publiceert gegevens over milieueffingen en milieubelastingen in lopende prijzen. Dit wil zeggen dat het gaat om bedragen die in de betreffende jaren daadwerkelijk betaald zijn door belastingplichtigen. Met andere woorden, de bedragen zijn steeds weergegeven in het prijsniveau van het betreffende jaar, oftewel de bedragen zijn niet gecorrigeerd voor veranderingen in het prijspeil (inflatie).

Toelichting prijspeilontwikkelingen: Diverse oorzaken dragen bij aan de ontwikkeling van het prijspeil. Zo treden er jaarlijks veranderingen op in het prijspeil door inflatie, tariefontwikkelingen en diverse andere prijsontwikkelingen die kunnen gelden voor bepaalde goederen, investeringsgoederen, belasting- en subsidieregelingen en bepaalde economische sectoren.

1. In het onderzoek Consumentenprijsindex (CPI) berekent het CBS de inflatie. Dit gebeurt op basis van de prijsontwikkeling in een selectie van consumptiegoederen in de winkel (het zogenaamde "boodschappenmandje").
2. Een voorbeeld van de invloed van tariefontwikkelingen op het prijspeil vinden we bij de

(milieu)belastingen. Hier spelen de wijzigingen in de belastingtarieven een belangrijkere rol in de prijsontwikkeling dan de inflatie.

3. Een voorbeeld van een specifieke prijsontwikkeling bij bepaalde goederen vinden we bij computers. De prijsontwikkeling van computers in de afgelopen 25 jaar verloopt totaal anders dan de inflatie in die periode, gemeten volgens het CPI. Computers waren begin jaren 90 nog schaars beschikbaar en de gebruiksmogelijkheden waren beperkt. Inmiddels kunnen ze technisch veel meer en zijn ze in gemeengoed geworden bij zowel huishoudens als werkgevers.

Wat laten de grafieken zien en wat niet?: Omdat de bedragen uitgedrukt zijn in lopende prijzen geven de grafieken in deze indicator niet meer dan alleen de waarde ontwikkeling weer. Anders gezegd, ze tonen alleen de ontwikkeling van de bedragen zoals die in de betreffende jaren zijn betaald door belastingplichtigen c.q. ontvangen door de overheid. De bedragen voor de diverse jaren zijn hierdoor beperkt met elkaar vergelijkbaar. Om een reële ontwikkeling te laten zien moeten de bedragen worden omgerekend naar hetzelfde prijspeil. Daarbij is het vergelijkbaar maken van bedragen door ze alleen te corrigeren op basis van de CPI niet geheel juist of onvolledig. Met behulp van de CPI worden bedragen immers alleen gecorrigeerd voor inflatie. In de praktijk wordt de prijsontwikkeling ook bepaald door een aantal andere factoren die los staan van de inflatie (zie hierboven).

Prijspeil gecorrigeerde bedragen vragen nader onderzoek: Het maken van een goede en reële prijscorrectie waarmee de bedragen voor de verschillende jaren op hetzelfde prijspeil worden gebracht vraagt aanvullend onderzoek. In een dergelijk onderzoek zou aansluiting gemaakt kunnen worden met de waarde, prijs en volume ontwikkeling in de Nationale Rekeningen van het CBS. Er moeten daarbij correcties uitgevoerd worden op de lopende prijzen van zowel goederengroepen, investeringen, belastingen, subsidies en sectoren. Het CBS publiceert cijfers over milieukosten, milieu-investeringen, netto milieulasten milieueffingen en milieubelastingen in lopende prijzen. Het berekenen van gecorrigeerde bedragen op basis van een bepaald prijspeil valt nu buiten de scope van het werk van het CBS aan de betreffende indicatoren voor het Compendium voor de Leefomgeving. Indien u voor onderzoek dergelijke gegevens toch nodig hebt, dan kunt u bij het CBS vragen naar de mogelijkheden.

Betrouwbaarheids codering

Schatting gebaseerd op een groot aantal (zeer accurate) metingen, waarbij representativiteit van de gegevens vrijwel volledig is.

Referentie van deze webpagina

CBS, PBL, RIVM, WUR (2019). [Opbrengst van milieueffingen, 2001-2017](#) [24] (indicator 0358, versie 17, 22 januari 2019). www.clo.nl. Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), Den Haag; PBL Planbureau voor de Leefomgeving, Den Haag; RIVM Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu, Bilthoven; en Wageningen University and Research, Wageningen.

Bron-URL: <https://www.clo.nl/indicatoren/nl035817>

Links

- [1] <https://www.clo.nl/indicatoren/nl0358>
- [2] https://www.clo.nl/sites/default/files/infographics/0358_001g_clo_17_nl.png
- [3] <https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-0358-001g-clo-17-nl.ods>
- [4] <https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-0358-001g-clo-17-nl.xlsx>
- [5] https://www.clo.nl/sites/default/files/infographics/0358_002g_clo_17_nl.png
- [6] <https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-0358-002g-clo-17-nl.xlsx>
- [7] <https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-0358-002g-clo-17-nl.ods>
- [8] https://www.clo.nl/sites/default/files/infographics/0358_006g_clo_17_nl.png
- [9] <https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-0358-006g-clo-17-nl.xlsx>

-
- [10] <https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-0358-006g-clo-17-nl.ods>
 - [11] https://www.clo.nl/sites/default/files/infographics/0358_005g_clo_17_nl.png
 - [12] <https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-0358-005g-clo-17-nl.xlsx>
 - [13] <https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-0358-005g-clo-17-nl.ods>
 - [14] https://www.clo.nl/sites/default/files/infographics/0358_003g_clo_17_nl.png
 - [15] <https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-0358-003g-clo-17-nl.xlsx>
 - [16] <https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-0358-003g-clo-17-nl.ods>
 - [17] https://www.clo.nl/sites/default/files/infographics/0358_004g_clo_17_nl.png
 - [18] <https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-0358-004g-clo-17-nl.xlsx>
 - [19] <https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-0358-004g-clo-17-nl.ods>
 - [20] <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2015/49/nederlandse-economie-steeds-groener>
 - [21] <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2017/33/milieubelastingen-brengen-ruim-25-miljard-euro-op>
 - [22] <https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/82725NED/table?dl=183E6>
 - [23] <https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/>
 - [24] <https://www.clo.nl/indicatoren/nl035817>